

Programy profilaktyczne Policji na rzecz podniesienia kultury bezpieczeństwa publicznego. Przykładowe działania

Prevention programs of the Police to raise the culture
of public safety. Example actions

DOI: 10.34739/doc.2022.19.05

Abstrakt: W artykule podjęto próbę opisaną stosowanych obecnie form diagnozowania bezpieczeństwa publicznego oraz działających – jak też możliwych do wprowadzenia – form jego doskonalenia w zakresie kultury bezpieczeństwa publicznego. Samo bezpieczeństwo jest jedną z podstawowych potrzeb człowieka. Dlatego też jego poziom nieustannie powinien podlegać ocenie, a pojawiające się nowe możliwości udoskonalania jego badania winny być, w przypadku potwierdzenia ich skuteczności, wprowadzane w życie. Praktyka ta może przyczynić się do podniesienia poziomu poczucia bezpieczeństwa w społeczeństwie.

Słowa kluczowe: kultura bezpieczeństwa, bezpieczeństwo publiczne, diagnozowanie, doskonalenie

Abstract: The article attempts to describe the currently used forms of diagnosing public security and the active – as well as possible to be introduced – forms of its improvement in the field of public security culture. Security itself is one of the basic human needs. Therefore, its level should be constantly assessed, and new opportunities to improve its research should be implemented, if their effectiveness is confirmed. This practice may contribute to increasing the sense of security in society.

Keywords: safety culture, public safety, diagnosis, improvement

Wprowadzenie

Problematyka bezpieczeństwa budzi bardzo szerokie zainteresowanie. Rozważaniom dotyczącym tego obszaru poświęcono wiele uwagi w rozmaitych publikacjach. Czy jednak ta aktywność realnie wpływa na faktyczny stan bezpieczeństwa? Codziennie zalewani jesteśmy falą newsów i informacji o tym, że w jakiejś części świata, kraju czy też w danym obszarze życia społecznego ta podstawowa potrzeba człowieka została naruszona. Na pierwszych stronach gazet, portalach internetowych, w czołówkach informacji telewizyjnych dominuje przesłanie, które można sprowadzić do stwierdzenia „nasze bezpieczeństwo jest zagrożone”. Wskazywane potencjalne niebezpieczeństwa nie dotyczą tylko aktualnych wydarzeń czy przyszłości. Niejednokrotnie mogą mieć źródła również w przeszłości, a ich kreacja wywołuje poczucie zagrożenia bezpieczeństwa w teraźniejszości. Rozwój mediów społecznościowych dynamizuje przekaz wiadomości i komentarzy, co sprzyja potęgowaniu tego procesu. Pojawia się tendencja do coraz bardziej fragmentarycznego, emocjonalnego i ukierunkowanego interpretacyjnie wykorzystywania przekazu informacyjnego, co może prowadzić do znaczącego obniżenia poczucia bezpieczeństwa całych społeczności¹.

Państwa oraz działające w ich strukturach instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo komunikują, że panują nad całością kształtem sytuacji, lecz nasza świadomość jako jednostki społecznej niepokojąco „bombardowana” jest informacjami, że taki stan rzeczy nie do końca odpowiada rzeczywistości. Występują również rozbieżne komunikaty, kiedy określony przypadek przez jednych określany jest jako zagrożenie, a drudzy definiują go w kategoriach szansy². Jaki jest więc faktyczny stan bezpieczeństwa? Czy jako

---

¹ A. Prajzner, *Media i bezpieczeństwo. Pośrednie i bezpośrednie oddziaływania. Opis zjawiska i systematyzacja terminów*, „Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego” 2007, nr 2, s. 190-201; A. Chodyński, *Zarządzanie mediami a bezpieczeństwo*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” 2017, nr 4, s. 31-48; M. Strupiechowska, *Media jako katalizator społecznych lęków. Przypadek paniki moralnej*, „Media i Społeczeństwo” 2018, nr 8, s. 139-159; A. Bobryk, *Die Fesseln der Geschichte. Erinnerungskonflikte in Litauen*, „Osteuropa” 2020, nr 1-2, s. 51-60.

² P. Mickiewicz, *Uwarunkowania polskiej polityki bezpieczeństwa a rozbieżności transatlantyckie drugiej dekady XXI w.*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2014, nr 4, s. 149-167; Z. Lachowski, *Kryzys reżimu zaufania i bezpieczeństwa w kontekście konfliktu na Ukrainie*, „Bezpieczeństwo Narodowe” 2014, t. III, s. 51-72; A. Bobryk, *Postawy Polaków wobec uchodźców w świetle publikacji „Gazety Wyborczej” i „Naszego*

mieszkańcy danego województwa, powiatu, miasta czy mniejszej miejscowości czujemy się bezpiecznie w miejscu naszego zamieszkania? Co sami robimy w tym zakresie, aby tam, gdzie dostrzegamy niepokojące zjawiska, przeciwdziałać temu w taki sposób, by zostały one zneutralizowane. Do jakich narzędzi mamy dostęp, by przeciwdziałać tym zjawiskom i w realny sposób poprawiać bezpieczeństwo?

W badaniach dotyczących bezpieczeństwa niewątpliwie występuje pewien deficyt dotyczący obszaru kultury bezpieczeństwa. Szczególne zasługi w zakresie wypełniania tej luki badawczej położył Marian Cieślarczyk. Zdefiniował on obszar problemowy kultury bezpieczeństwa jako sposób myślenia podmiotu, odczuwania i osiągania bezpieczeństwa. Stwierdził on, iż jest to „(...) wzór podstawowych założeń, wartości, norm, reguł, symboli i przekonań, wpływających na sposób postrzegania wyzwań, szans i (lub) zagrożeń, a także sposobów odczuwania bezpieczeństwa i myślenia o nim... oraz związanych z tym sposobów zachowania i działania (współdziałania) podmiotów (osób, grup społecznych, instytucji i organizacji, społeczności i społeczeństw), w różny sposób przez te podmioty «wyuczonych» i wyartykułowanych w procesach szeroko rozumianej edukacji, w tym również w naturalnych procesach wewnętrznej integracji i zewnętrznej adaptacji oraz w innych procesach organizacyjnych, a także w procesie umacniania szeroko (nie tylko militarnie) rozumianej obronności, służących w miarę harmonijnemu rozwojowi tych podmiotów i osiąganiu przez nie najszerzej rozumianego bezpieczeństwa, z pożytkiem dla siebie, ale i otoczenia”³.

Bezpieczeństwo to przede wszystkim wolność od zagrożeń⁴. Zadaniem organów administracji i wyspecjalizowanych służb jest zapewnienie bezpieczeństwa publicznego w państwie. Może to się odnosić zarówno do kryterium działania prawnego, jak i stanowić kompetencję określonego organu. Związane jest to zarówno z określonymi prawami, jak też może stanowić podstawę cofnięcia ich

---

Dziennika”, [w:] *Kryzys migracyjny. Perspektywa społeczno-kulturowa*, t. I, red. B. Pasamonik, U. Markowska-Manista, Warszawa 2017, s. 46-66.

³ M. Cieślarczyk, *Kultura bezpieczeństwa i obronności*, Siedlce 2006, s. 210.

⁴ S. Jarmoszko, C. Kalita, J. Maciejewski, *Nauki społeczne wobec problemu bezpieczeństwa (wybrane zagadnienia)*, Siedlce 2016, s. 27.

części⁵. Najogólniej można stwierdzić, że to całokształt: „bezpieczeństwo publiczne to taki stan faktyczny wewnątrz państwa, który umożliwia – bez narażania na szkody z jakiegokolwiek źródła – normalne funkcjonowanie organizacji państwowej i realizację jej interesów, zachowanie życia, zdrowia i mienia jednostek żyjących w tej organizacji oraz korzystanie przez te jednostki z praw i swobód zagwarantowanych konstytucją i innymi przepisami prawa”⁶.

Aby właściwie diagnozować zjawiska niekorzystne dla bezpieczeństwa publicznego, należy je odpowiednio wcześniej rozpoznawać. Bezpieczeństwo publiczne w specyficzny sposób można obrazowo porównać do stanu wojny, gdzie społeczeństwo jest jedną armią, natomiast wrogimi siłami są wszelkie negatywne zjawiska społeczne. Znakomity chiński strateg wojenny Sun Tzu w swym wiekopomnym dziele pt. *Sztuka wojny* pisał: „Kto zna wroga i zna siebie, temu nic nie grozi choćby w stu bitwach”⁷. W przywoływanej publikacji można znaleźć około 40 par kategorii analizujących istotne problemy walki, np. bogactwo i siła, porządek społeczny i jego brak, jedność i rozdrobnienie itp. Przedbitewna analiza dotyczyła przede wszystkim liczebności wroga, jego siły, dyscypliny i kompetencji dowództwa. Według Sun Tzu wymagane też było określenie stanu gotowości według następujących par – kategorii: głodni – syści, zmęczeni – wypoczęci itd. Przed walką Sun Tzu zalecał także rozpoznanie terenu bitwy, zajęcie dogodnych pozycji i w ten sposób uzyskanie przewagi⁸. Można stwierdzić, że wskazówki te zostają niezmiennie od lat – wystarczy tylko słowa zastąpić innymi, bardziej pasującymi do realiów współczesnego świata, np. rozpoznanie terenu bitwy porównać do sytuacji społecznej, ekonomicznej czy funkcjonowania danej dzielnicy miasta. Takie podejście do omawianego tematu może pozwolić na doskonalenie już stosowanych środków diagnozy bezpieczeństwa publicznego i wprowadzanie nowych, które rokować będą wysoką skuteczność.

---

⁵ J. Filaber, *Pojęcie bezpieczeństwa publicznego w prawie administracyjnym (wybrane uwagi)*, „Wrocławskie Studia Erazmiańskie. Zeszyty Studenckie” 2009, nr 3, s. 246, 260.

⁶ J. Zaborowski, *Prawne środki zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego*, Warszawa 1977, s. 11.

⁷ Sun Tzu, *Sztuka wojny*, tłum D. Bakalarz, Gliwice 2004, s. 72.

⁸ Ibidem.

Środki diagnozowania i doskonalenia kultury bezpieczeństwa publicznego

Spolecznie najbardziej rozpoznawalną instytucją odpowiedzialną za bezpieczeństwo publiczne wewnątrz państwa jest Policja⁹. W związku z tym, że żyjemy w wieku Internetu i cyfryzacji, Policja wychodząc naprzeciw temu wyzwaniu, podejmuje szereg przedsięwzięć, których założeniem jest lepszy dostęp społeczeństwa do tej formacji, a tym samym sprawniejsze zapobieganie i reagowanie na zjawiska mające wpływ na bezpieczeństwo publiczne. Trudno omówić w jednym artykule całe spektrum podejmowanych przez Policję działań, dlatego też poniżej przedstawione zostaną najważniejsze z inicjatyw realizowanych obecnie przez tę formację na rzecz diagnozowania i doskonalenia kultury bezpieczeństwa publicznego.

Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa

Należy podkreślić, iż poczucie bezpieczeństwa to element podstawowych potrzeb człowieka. Niewątpliwie oddziałuje również w kluczowym zakresie na funkcjonowanie różnych społeczności. W związku z tym konieczne jest kreowanie narzędzi, umożliwiających kompetentne i przejrzyste identyfikowanie oraz ukazywanie zakresu i rodzaju zagrożeń. Przy jednoczesnym wskazaniu instytucji odpowiedzialnych za zapewnienie porządku publicznego, jak też bezpieczeństwa. Wskazane, by przy tym uwzględniać oczekiwania społeczne. Dobrze wypełnia tę rolę mapa zagrożeń bezpieczeństwa. To ważki element mechanizmu zarządzania bezpieczeństwem publicznym. Szczególnie przy tym należy podkreślić, iż wykonywany on jest w partnerstwie międzyinstytucjonalnym oraz współdziałaniu społecznym. Ewidentnie korzystnie oddziałuje na optymalizację alokacji zasobów sprzętowo-kadrowych służb. Ma także znaczenie w procesie podejmowania decyzji dotyczących tworzenia nowych komisariatów oraz posterunków Policji¹⁰.

---

⁹ J. Mazur, *Ocena pracy Policji a poczucie bezpieczeństwa obywateli w oglądzie socjologicznym*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” 2011, z. 2, s. 87-102.

¹⁰ *Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa*, <https://policja.pl/pol/mapa-zagrozen-bezpiecze/33880,dok.html> (data dostępu: 03.11.2021). Cf. J. Stawnicka, *Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa jako platforma wymiany informacji między Policją a społeczeństwem*, [w:] *Zarządzanie zmianą. Innowacje – organizacje – bezpieczeństwo*, red. J. Mazur, P. Rojek-Adamek, J. Tomczyk, Kraków 2020, s. 149-161.

Krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa zawiera informacje gromadzone w policyjnych systemach informatycznych, pozyskiwane od społeczeństwa (zarówno od pojedynczych obywateli, jak też samorządu czy przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego podczas bezpośrednich spotkań) oraz internautów poprzez platformę wymiany informacji¹¹. Treści przedstawiane na mapach uwzględniają równocześnie określone kategorie przestępstw lub wykroczeń, które są faktycznie dokonywane, jak i potencjalne zagrożenia wskazywane przez obywateli jako niekorzystnie wpływające na ich subiektywne odczucie bezpieczeństwa¹².

Utworzenie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa stanowiło pierwszoplanowe zadanie Policji. Miało to również priorytetowe wsparcie ze strony MSWiA. W efekcie przygotowano aplikację, która daje szansę wszystkim użytkownikom wskazywania obszarów zagrożeń. Działania prowadzące do stworzenia KMZB rozpoczęto na początku 2016 roku i prowadzone były one wielotorowo. Biuro Prewencji Komendy Głównej zaprezentowało podstawowe założenia systemu w trakcie 11 990 konsultacji społecznych, w których uczestniczyło 217 775 osób. W efekcie przygotowano katalog 25. podstawowych zagrożeń, znacząco oddziałujących na poczucie bezpieczeństwa. Natomiast stronę techniczną realizowało Biuro Łączności i Informatyki Komendy Głównej oraz Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Niewątpliwie bardzo praktyczną opcją aplikacji był wariant anonimowego wskazywania miejsc, gdzie występują zagrożenia. Policja przygotowała też procedurę weryfikacji takich zgłoszeń. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu na poszczególnych szczeblach struktur policyjnych powołano koordynatorów, którym powierzono kontrolę nad sprawnym działaniem¹³.

Aplikację, przed wprowadzeniem jej na terenie całego kraju, sprawdzono w trzech garnizonach. Towarzyszyła temu akcja informacyjna w mediach, przy jednoczesnym zaangażowaniu w te działania społeczności lokalnych. Funkcjonowanie KMZB w trybie pilo-

---

¹¹ Cf. M. Kaduszkiewicz, *Krajowa Mapa Zagrożeń jako narzędzie do monitorowania bezpieczeństwa i porządku publicznego*, „Kultura Bezpieczeństwa. Nauka. Praktyka. Refleksje” 2018, nr 31, s. 81-92.

¹² A. Chyliński, *Krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa w Polsce*, <https://gazeta.policja.pl/997/archiwum-1/2016/numer-138-092016/132073,Krajowa-mapa-zagrozen-bezpieczenstwa-w-Polsce.html> (data dostępu: 03.11.2021).

¹³ Ibidem.

tażowym testowano na terenie odpowiedzialności garnizonów podlaskiego, pomorskiego oraz stołecznego w okresie od 1 lipca do 2 września 2016 r. Jak wynika z danych statystycznych przedstawionych przez Komendę Główną Policji, w okresie jej sprawdzania odnotowano następujące dane:

- liczba sesji – 108 176,
- odsłony – 149 232,
- użytkownicy – 67 696,
- liczba wyświetleń mapy – 9156,
- zgłoszenia – 9073 (KWP w Białymstoku – 3151, KWP w Gdańsku – 3377, KSP – 2545)¹⁴.

Internauci najczęściej wskazywali następujące sytuacje wpływające na poczucie bezpieczeństwa w kontekście potencjalnych zagrożeń:

- spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych – 3265,
- przekraczanie dozwolonej prędkości – 1780,
- nieprawidłowe parkowanie – 1276¹⁵.

Aplikacja mobilna „Moja Komenda”

Szczególną rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa przez Policję odgrywają dzielnicowi. To policjanci, którzy mają najbliższy kontakt z mieszkańcami i najlepiej znają charakterystykę podległego rejonu. Służba ta ma bardzo duży wpływ na realizowane przez Policję zadania z zakresu rozpoznawania zjawisk patologicznych i kryminalnych, jak też podejmowanie działań profilaktycznych. Wielu dzielnicowych w środowiskach lokalnych odgrywa rolę niekwestionowanych liderów działań w zakresie bezpieczeństwa, których zaangażowania i poświęcenia w te działania nie sposób przecenić. W dobie rozwiniętej łączności internetowej, gdzie prawie każdy obywatel posiada telefon z możliwością korzystania z Internetu, utworzono mobilną aplikację o nazwie „Moja Komenda”. Aplikacja mobilna „Moja Komenda” została zrealizowana i udostępniona przez MSWiA i Policję jako element programu „Dzielnicowy bliżej nas”. Jest ona bezpłatna. Wykonano ją do

---

¹⁴ Ibidem.

¹⁵ Ibidem.

urządzeń mobilnych wykorzystujących systemy operacyjne iOS i Android. Aplikacja może pracować także w trybie off-line. Niemniej jej pełne wykorzystanie jest możliwe tylko przy podłączeniu do sieci internetowej. W bazie danych umieszczono wiadomości dotyczące obiektów policji, które są dostępne dla petentów. Ponadto zawarto tam kontakty do ponad 8 tysięcy dzielnicowych z obszaru całej Polski. Dane aktualizowane są w trybie ciągłym¹⁶.

Aplikacja została opracowana pod kątem osób zwracających się do Policji w przypadkach, gdzie nie występuje bezpośrednio zagrożone dla życia bądź zdrowia ludzkiego. Należy bowiem zaznaczyć, iż w innych sytuacjach, gdy pojawia się istotne niebezpieczeństwo i należy podjąć natychmiastową reakcję, winno się niezwłocznie dzwonić na numery alarmowe 112 czy 997. Aplikacja po uruchomieniu usług lokalizacyjnych sama znajdzie najbliższy znajdujący się policyjny obiekt i pokaże najlepszą do niego drogę z możliwością wyboru wariantu dotarcia pieszego lub zmotoryzowanego. Aplikacja „Moja Komenda” pozwala także użytkownikowi na szukanie według kryterium nazwy bądź adresu. Istnieje też możliwość obejrzenia obiektu komendy poprzez tryb „Street view”¹⁷.

Ministerstwu i Policji zależało przy tworzeniu aplikacji, aby funkcjonariusze byli bliżej obywateli. Stworzona została więc również funkcja ułatwiająca szybkie wyszukiwanie dzielnicowych. Jak już wspomniano, funkcjonariusze ci posiadają bezpośredni kontakt z obywatelami i mają dobre rozpoznanie społeczności lokalnych. Dokonują oni razem z mieszkańcami analizy lokalnych problemów i wspólnie szukają optymalnych rozwiązań. Dlatego też w aplikacji przygotowano ułatwienia umożliwiające natychmiastowe uzyskanie kontaktu do dzielnicowego odpowiedzialnego za dany teren. Wśród dostępnych koordynatów jest też funkcja szybkiego wysłania maila. W przypadku, gdy w danym momencie dzielnicowy nie jest na służbie, interesant jest automatycznie przekierowywany do dyżurnego jego jednostki. Niemniej należy zwrócić uwagę, że ten adres mailowy nie służy do zgłaszania for-

---

¹⁶ Aplikacja mobilna „Moja Komenda”, <https://dzielnicowy-blizej-nas.policja.pl/dbn/moja-komenda/3563,Aplikacja-mobilna-quotMoja-Komendaquot.html> (data dostępu: 03.11.2021).

¹⁷ Ibidem.

malnych zawiadomień, petycji czy skarg w rozumieniu ustawowych przepisów¹⁸.

Kampania „Bezpieczny Senior”

Inną formą działań Policji, które mają wpływ na diagnozowanie i doskonalenie kultury bezpieczeństwa publicznego, są różnego rodzaju akcje i kampanie profilaktyczne. Profilaktyka społeczna jest powiązana z wychowaniem oraz socjalizacją. Dotyczy zapobiegania patologiom społecznym i zachowaniom kryminogennym. Zajmuje się przyczynami zachowań niebezpiecznych i problemowych. Opisuje przejawy nieprawidłowości behawioralnych oraz szuka skutecznych sposobów, by im zapobiegać¹⁹. Główne cele profilaktyki społecznej to: „(...) rozpowszechnianie prawdziwych informacji o zjawiskach i zachowaniach problemowych i niebezpiecznych, kształtowanie umiejętności interpersonalnych, empatii, dyscypliny wewnętrznej, wyrabianie pozytywnych stylów życia, rozwijanie pozytywnych relacji z grupami społecznymi i kształtowanie umiejętności odpowiedzialności za grupę, umożliwienie wczesnego rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń oraz rozwijania skutecznych strategii przeciwdziałania”²⁰.

Dla funkcjonariuszy zapewnienie bezpieczeństwa osobom starszym to bardzo ważna płaszczyzna działań. Z myślą o tej grupie społecznej przygotowano kampanię pod nazwą „Bezpieczny Senior”. Realizowana jest ona na terenie garnizonu mazowieckiego od marca 2012 roku. Funkcjonariusze podczas swych wystąpień przekazują uczestnikom spotkania, jak wiele niebezpieczeństw zagraża osobom starszym ze strony nieuczciwych sprawców, którzy dążą do pozyskania korzyści majątkowych drogą przestępstwa. Przedstawiają obecnym na spotkaniach przykłady działania oszustów, realizowanych metodą na tzw. „wnuczka” lub „policjanta”. Ukazują, że postępowanie przestępców może polegać na tym, iż sprawca dzwoni do ofiary i podaje się za jej wnuczka lub członka rodziny. Przy tym przestępcy

---

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ K. Kmieciak-Jusięga, *Profilaktyka zintegrowana wyzwaniem dla społeczeństwa*, [w:] *Profilaktyka społeczna, kontekst teoretyczny i dobre praktyki*, red. K. Kmieciak-Jusięga, E. Laurman-Jarząbek, Kraków 2016, s. 9.

²⁰ Ibidem, s. 11.

twierdzą, że mieli np. wypadek i potrzebne są pieniądze na pokrycie szkód. Następnie po odbiór pieniędzy zgłasza się nieznana ofierze osoba, podająca się za znajomego wnuczka i informuje, że nie mógł on stawić się osobiście z jakichś przyczyn losowych. W związku z czym prosi o przekazanie gotówki jemu. Na ofiary przestępcy wybierają zazwyczaj osoby starsze, mieszkające samotnie. Nieświadomi oszustwa pokrzywdzeni przekazują pieniądze przestępcom, tracąc niejednokrotnie wszystkie oszczędności. Uczestniczących w wykładzie uwrażliwia się, aby w takich przypadkach, gdy spotkają się z sytuacją, że otrzymają telefon od osoby podającej się za wnuczka, członka rodziny lub policjanta, z prośbą o pieniądze, należy bezwzględnie zweryfikować prawdziwość tego komunikatu. Wystarczy wykonać telefon zwrotny bądź skonsultować się w takiej sprawie z najbliższą rodziną lub po prostu poprosić wnuczka, aby osobiście odebrał środki płatnicze. O każdym takim przypadku należy również niezwłocznie powiadomić najbliższą jednostkę Policji dzwoniąc na numer alarmowy 997 lub 112. Ponadto obecnym przekazywane są informacje na temat innych przestępstw, które dotyczą osób w okresie „jesieni życia”. Chodzi tu m. in. o przestępstwa znęcania się nad członkami rodziny²¹.

Podsumowanie

Kształtowanie należytego poziomu kultury bezpieczeństwa publicznego spoczywa na wyspecjalizowanych w strukturach państwa odpowiednich instytucjach. Jak wspomniano wcześniej, najbardziej rozpoznawalną społecznie instytucją odpowiedzialną za bezpieczeństwo publiczne wewnątrz państwa jest Policja²². To na

---

²¹ Ibidem. Cf. A. Grajewska, *Działania profilaktyczne w obszarze niepełnosprawności i starości realizowane przez Komendę Wojewódzką Policji w Białymstoku*, [w:] *Niepełnosprawność. Poznać, przeżyć, zrozumieć*, red. M. Halicka, J. Halicki, K. Czykiera, Białystok 2016, s. 45-58; K. Piasecka-Olejniczak, „*Everyone is entitled to a worthy life and respect without violence*” *violence towards the elderly*, „Praca Socjalna” 2017, nr 3, s. 167-177; A.M. Korycki, *Bezpieczeństwo w życiu codziennym seniorów. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa osobom starszym wyzwaniem dla współczesnej polityki społecznej*, „Pedagogika Rodziny” 2018, nr 8, s. 61-74.

²² Szerzej na temat programów o charakterze profilaktycznym realizowanych przez Policję vide: Ł. Świerczewski, Ł. Kacprowicz, *Programy prewencyjne realizowane przez Policję w obszarze bezpieczeństwa publicznego*, „Przegląd Policyjny” 2021, nr 142, s. 186-206.

niej w głównej mierze spoczywa obowiązek podejmowania wszelkich inicjatyw zapewniających to bezpieczeństwo. Wymienione powyżej narzędzia zarówno internetowe, jak i interpersonalne w ocenie autora spełniają swoje funkcje. Służą „(...) rozpoznawaniu wyzwań, wykorzystywaniu szans i przeciwdziałaniu zagrożeniom, istotnym z punktu widzenia założonych celów, w tym również względnie harmonijnego rozwoju w różnych sferach życia indywidualnego i społecznego, przy uwzględnieniu bezpieczeństwa własnego, ale także innych podmiotów w bliższym i dalszym otoczeniu (...)”²³. Utrzymywanie dotychczasowego kierunku działań oraz zachowanie ich na odpowiednim poziomie będzie sprzyjało rozwojowi sprawnego diagnozowania oraz doskonalenia systemu bezpieczeństwa publicznego.

Bibliografia / References

- Aplikacja mobilna „Moja Komenda”,* <https://dzielnicowy-blizej-nas.policja.pl/dbn/moja-komenda/3563,Aplikacja-mobilna-quotMoja-Komendaquot.html> (data dostępu: 03.11.2021) .
- Bobryk A., *Die Fesseln der Geschichte. Erinnerungskonflikte in Litauen, „Osteuropa”* 2020, nr 1-2.
- Bobryk A., *Postawy Polaków wobec uchodźców w świetle publikacji „Gazety Wyborczej” i „Naszego Dziennika”, [w:] Kryzys migracyjny. Perspektywa społeczno-kulturowa*, t. I, red. B. Pasamonik, U. Markowska-Manista, Warszawa 2017.
- Chodyński A., *Zarządzanie mediami a bezpieczeństwo*, „Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka” 2017, nr 4.
- Chyliński A., *Krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa w Polsce* <https://gazeta.policja.pl/997/archiwum-1/2016/numer-138-092016/132073,Krajowa-mapa-zagrozen-bezpieczenstwa-w-Polsce.html> (data dostępu: 03.11.2021) .
- Cieślarczyk M., *Kultura bezpieczeństwa i obronności*, Siedlce 2006.
- Filaber J., *Pojęcie bezpieczeństwa publicznego w prawie administracyjnym (wybrane uwagi)*, „Wrocławskie Studia Erazmiańskie. Zeszyty Studenckie” 2009, nr 3.
- Grajewska A., *Działania profilaktyczne w obszarze niepełnosprawności i starości realizowane przez Komendę Wojewódzką Policji w Białymstoku*, [w:] *Niepełnosprawność. Poznać, przeżyć, zrozumieć*, red. M. Halicka, J. Halicki, K. Czykiera, Białystok 2016.
- Jarmoszko S., Kalita C., Maciejewski J., *Nauki społeczne wobec problemu bezpieczeństwa (wybrane zagadnienia)*, Siedlce 2016.

²³ M. Cieślarczyk, *Kultura bezpieczeństwa...*, s. 211.

- Kaduszkiewicz M., *Krajowa Mapa Zagrożeń jako narzędzie do monitorowania bezpieczeństwa i porządku publicznego*, „Kultura Bezpieczeństwa. Nauka. Praktyka. Refleksje” 2018, nr 31.
- Kmiecik-Jusięga K., *Profilaktyka zintegrowana wyzwaniem dla społeczeństwa*, [w:] *Profilaktyka społeczna, kontekst teoretyczny i dobre praktyki*, red. K. Kmiecik-Jusięga, E. Laurman-Jarząbek, Kraków 2016.
- Korycki A.M., *Bezpieczeństwo w życiu codziennym seniorów. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa osobom starszym wyzwaniem dla współczesnej polityki społecznej*, „Pedagogika Rodziny” 2018, nr 8.
- Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa*, <https://policja.pl/pol/mapa-zagrozen-bezpiecze/33880,dok.html> (data dostępu: 03.11.2021) .
- Lachowski Z., *Kryzys reżimu zaufania i bezpieczeństwa w kontekście konfliktu na Ukrainie*, „Bezpieczeństwo Narodowe” 2014, t. III.
- Mazur J., *Ocena pracy Policji a poczucie bezpieczeństwa obywateli w oglądzie socjologicznym*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” 2011, z. 2.
- Mickiewicz P., *Uwarunkowania polskiej polityki bezpieczeństwa a rozbieżności transatlantyckie drugiej dekady XXI w.*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2014, nr 4.
- Piasecka-Olejniczak K., *„Everyone is entitled to a worthy life and respect without violence” violence towards the elderly*, „Praca Socjalna” 2017, nr 3.
- Prajzner A., *Media i bezpieczeństwo. Pośrednie i bezpośrednie oddziaływania. Opis zjawiska i systematyzacja terminów*, „Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego” 2007, nr 2.
- Stawnicka J., *Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa jako platforma wymiany informacji między Policją a społeczeństwem*, [w:] *Zarządzanie zmianą. Innowacje – organizacje – bezpieczeństwo*, red. J. Mazur, P. Rojek-Adamek, J. Tomczyk, Kraków 2020.
- Strupiechowska M., *Media jako katalizator społecznych lęków. Przypadek paniki moralnej*, „Media i Społeczeństwo” 2018, nr 8.
- Sun Tzu, *Sztuka wojny*, tłum. D. Bakalarz, Gliwice 2004.
- Świerczewski Ł., Kacprowicz Ł., *Programy prewencyjne realizowane przez Policję w obszarze bezpieczeństwa publicznego*, „Przegląd Policyjny” 2021, nr 142.
- Zaborowski J., *Prawne środki zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego*, Warszawa 1977.